

Marie van de Middelhaai d'r groot Vlèemes en Haorsteegse woordeboek, **R**

Marie van de Middelhaai zingt al 15 jaar in Vlijmens dialect en is bezig een dialectwoordenboek samen te stellen. Omdat zij is opgevoed door een Haarsteegse moeder en een Vlijmense vader richt zij zich op deze dialecten. Beide dialecten zijn niet uniek, maar hebben net als de andere Langstraatse dialecten dezelfde basis als het Midden-Brabants. Iedere week verschijnt een nieuwe letter met enkele dialectwoorden en iets uit de grammatica.

† ■ oud (bijna) vergeten woord * ■ nieuw woord van jonge generatie
[] ■ fonetisch schrift H ■ Haarsteeg V ■ Vlijmen

raobesbol [rɑ:bəsɔl], **raogebol** [rɑ:ɣəɔl], **raogenbol** [rɑ:ɣəmbɔl], **raomesbol** [rɑ:məsɔl], **raovesbol** [rɑ:vəsɔl] (de, 'ne) = ragebol
Mi de raomesbol doede de raom waassen. = Met de ragebol was je de ramen.

raom [rɑ:m] - raom/*raomen - ràòmke [rɑmkə] (de,'n) = raam. *De raom. = 1. 't Raam. 2. De ramen.*

rèèren [rɛ:rɑ] - rèèrde - gerèèrd = bibberen. *Rèèren van de kaauw. = Bibberen van de kou.*

rijen [rɛjə] - reej [rɛj] - gerejen [ɣərejə]

1. rijden, je verplaatsen op wielen of 'n dier. *Pèèrd rijen. (V) Paard rijen. (H) = Paard rijden.*

2. paren. *Diejen hond is àòn 't rijen. = Die hond maakt paarbewegingen.*

3. het brengen van geschenken in de nacht van 5 op 6 december door Sinterklaas. *Sintereklaas reej bij òòns aalt op tàòfel. = Sinterklaas legde bij ons altijd de cadeautjes op tafel.*

4. kwaad zijn. *Hij rijdt 'em. = Hij is kwaad.*

†rommelspot [rɑmɔlspɔt], **rommelpot** [rɑmɔlpɔt] (de, 'ne) = rommelpot, oud volksmuziekinstrument

ruuren [ryrɑ] - ruurde - geruurd = roeren

Wè zój ik toch rúuren as ik 'n lépeltje hà. = Wat zou ik toch roeren als ik een lepeltje had. Uitspraak van Cor Wouters als men haar vergeten was een lepeltje bij de koffie te geven.

rippelement ('t, 'n) [rɪpələmɛnt] = van het Franse *rappeler* = herinneren aan (een fout) *Hij kreeg 'n rippelement àòn z'n broek. = Hij kreeg 'n uitbrander.*

Grammatica: oude voornamen

In ons dialectgebied zijn bepaalde oude voornamen met uitsterven bedreigd, zoals:
- Aoi, Àòrike, Àòrtje, *Christ, Cis, Hannes, Helm, Hem, Ies, Kis, Knilles, Krién, Kril, Lindert, Màòntje, Menaoris, Naoris, Nilles, Ninus, Nol, Nölleke, Nort, Selis, Wiet, Zeger*

- voor mannen.

- Aant, Antje, Àòltje, Betje, Cato, Cis, Dòrke, Fie, Ietje, Jaanske, Janske, Kaot, Kee, Lientje, Mèèntje, Mijntje, Netje, Pietje, Riske, Sèèntje, Sijke, Stien, Teuntje, Trui - voor vrouwen.

Wie weet maak ik aanstaande ouders hiermee blij? Of misschien kent uw familie nog zeldzame oude voornamen? Indien dit het geval is, hoor ik dat graag op: middelhaai@live.nl

'ne Rommelspot
Foto: Rini Wouters

